מחוון: מבחן מסכם – מסכת סנהדרין: "כל המקיים נפש אחת"

1. **חלק א – 6 נק' לכל תשובה נכונה**

ב – רש"י: "שלא יעידו עדות שקר".

2. **ב** – "דִּינֵי מָמוֹנוֹת – אָדָם נוֹתֵן מָמוֹן וּמִתְכַּפֵּר לוֹ"; ורש"י: "נותן ממון לזה שנפסד על ידו ומחזירו לו ומתכפר".
3. **ג** – לשון רבים – "דמו ודם זרעיותיו" (וגם "דבר אחר": דם שהושלך על העצים ועל האבנים).
4. **א** – לכולם אותו אב ראשון, ולכן אין מקום להתנשא בייחוס.
5. **ב** – הברייתא: אדם נברא בערב שבת, ואם יתגאה – מזכירים לו שאפילו היתוש נברא לפניו.

6. **חלק ב**

(8 נק') אומד = השערה, הערכה בלי ראייה; שמועה = שמעו מאחרים; זרעיותיו = צאצאיו; מתכפר לו = מתקן ונסלח לו.
ניקוד: 2 נק' לכל הסבר נכון; הסבר חלקי – 1 נק'.

7. (11 נק') לפי רש"י, אדם שמבין שהוא חשוב כמו עולם שלם לא "יגרש" את עצמו מהעולם בגלל עבירה אחת. ההרגשה "אני חשוב" היא סיבה להיזהר, לא להתגאות.
ניקוד: 5 נק' – הסבר "חשוב אני כעולם מלא"; 6 נק' – הקשר לשמירה מעבירה.
8. (11 נק') צדיקים: "אנו בני צדיק" – ולכן אין צורך להתרחק מעבירה. רשעים: "אנו בני רשע" – ולכן אין טעם לחזור בתשובה. בשני המקרים האדם "מתחבא" מאחורי המוצא שלו ולא לוקח אחריות.
ניקוד: 3 נק' לכל משפט (צדיקים / רשעים); 5 נק' – הסבר הבעיה לפי רש"י.

9. **חלק ג**

א. (8 נק') אדם: כל המטבעות יוצאות דומות זו לזו. הקב"ה: כל בני האדם יוצאים מ"חותמו של אדם הראשון", ובכל זאת אין אחד דומה לחברו.
ניקוד: 4 נק' לכל צד של ההשוואה.
ב. (8 נק') החותם הוא אדם הראשון. מאותו "חותם" יצאו אנשים שונים לגמרי – דבר שאדם אינו יכול לעשות, ולכן הוא מראה את גדולת הקב"ה.
ניקוד: 3 נק' – אדם הראשון; 5 נק' – ההסבר לגדולה.
ג. (9 נק') הסבר: כיוון שכל אדם שונה ויחיד, אין לו תחליף – העולם "חסר" בלעדיו. לכן כל אחד חשוב כעולם מלא, וכך צריך להתייחס גם לכל חבר בכיתה.
ניקוד: 5 נק' – הקשר בין "אין אחד דומה לחברו" ל"בשבילי"; 4 נק' – יישום לכיתה.

10. **חלק ד**

תשובה פתוחה. כיוון אפשרי (פירוש שלנו): אין סתירה – האדם חשוב מאוד, ולכן אחראי; אבל אינו מעל הבריאה, ולכן צריך ענווה. "בשבילי" – כשמישהו מרגיש חסר ערך או עומד לעשות עבירה; "יתוש קדמך" – כשמישהו מתנשא על אחרים.

ניקוד: הצגת שני הרעיונות נכון – 4 נק'; הסבר איך הם משלימים (או מנומקת לסתירה) – 5 נק'; שתי דוגמאות מתאימות – 4 נק'; כתיבה מסודרת – 2 נק'.

סיכום הניקוד: חלק א 30 · חלק ב 30 · חלק ג 25 · חלק ד 15 = 100 נקודות

מסכת סנהדרין · כיתות ז'-ט' · מבחן מסכם · המורה החדש